

สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง

จดหมายข่าว News Letter

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพในสถานปฏิบัติการระดับ 3 (Biosafety Level 3 Laboratory) เพื่อเตรียมความพร้อมทางห้องปฏิบัติการสำหรับงานตรวจวิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับเชื้อโรคอันตรายร้ายแรงของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

(อ่านต่อหน้า 2)

เรื่องในฉบับ

หน้า

- กรมวิทย์ฯ เตรียมความพร้อมบุคลากรปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 รองรับการตรวจเชื้อก่อโรคร้ายแรง 2
- กรมวิทย์ฯ ให้ความมั่นใจวัคซีนโควิด 19 ที่นำเข้าประเทศ มีคุณภาพและ 3
ความปลอดภัยได้มาตรฐานทุกรุ่น
- เปิดใจนักระบาดวิทยา สู้ภัยโควิด ตอน 2 4-5
- รอบรู้กรมวิทย์ฯ - ภูมิภาค 6-7
- กรมวิทย์ฯ ประสานเครือข่ายปรับปรุงข้อกำหนดมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ 8
เครื่องเอ็มอาร์ไอ
- กรมวิทย์ฯ มทร.อีสาน และ มหิดล ร่วมพัฒนากัญชาพันธุ์ไทย 9
- หม้อกอดไร้น้ำมัน เป็นการปรุงอาหารสุขภาพจริงหรือไม่ 10
- สุนัขรับรางวัล คำถามประจำฉบับ 11
- การดูแลเครื่องวัดความดัน 11
- ระวัง พิษจากหนอนบุง และฝิ่นเสื่อ 12

กรมวิทย์ฯ

เตรียมความพร้อมบุคลากร

ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3
รองรับการตรวจเชื้อก่อโรคร้ายแรง

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวภายหลังเป็นประธานเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการความปลอดภัยทางชีวภาพ และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 (Biosafety Level 3 laboratory) ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีพันธกิจบริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุขในฐานะห้องปฏิบัติการอ้างอิง ในการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อชันสูตรโรคที่เกิดจากเชื้อโรคอันตราย จำเป็นต้องทำในห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 ที่มีการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพอย่างเข้มงวด ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ต้องตรวจชันสูตรหาเชื้อก่อโรคโควิด 19 จำนวนมาก จึงมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้ โดยการอบรมมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับเทคนิคและระเบียบวิธีปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 เพื่อรองรับระบบการจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยชีวภาพ ตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ.2558

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า เชื้อโรคที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล ระดับ 3 เป็นเชื้อที่ก่อโรครุนแรง เช่น เชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 เชื้อก่อโรคไขหวัดนก เชื้อก่อโรคเอดส์ เชื้อก่อโรคอีโบล่า เป็นต้น ภายใน

ห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุลระดับ 3 จึงถูกปรับความดันให้ต่ำกว่าข้างนอก ป้องกันไม่ให้อากาศภายในที่อาจปนเปื้อนเชื้อโรคอยู่ไหลออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก กรณีถ้ามีรั่วเกิดขึ้น จะมีแต่อากาศจากภายนอกไหลเข้าสู่ภายใน และยังมีตัวกรองอากาศออกซึ่งสามารถกรองได้แม้กระทั่งอนุภาคขนาดเล็กมาก เช่น เชื้อไวรัส นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานยังต้องผ่านการอบรมมาอย่างดี สวมชุดปกป้องส่วนบุคคลที่เหมาะสม รวมถึงปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างเข้มงวด รอบคอบ ถูกวิธี องค์กรประกอบทั้งหมดที่กล่าวมาจึงรวมกันเป็นความปลอดภัยให้ความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนได้เป็นอย่างดีว่าจะไม่มีเชื้อโรคอันตรายเล็ดลอดสู่สิ่งแวดล้อมได้อย่างแน่นอน

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข...รายงาน

บ.ก.บอกกล่าว

ฉบับเดือนพฤษภาคม 2564

จดหมายข่าวฉบับนี้ มีบทความที่น่าสนใจ อาทิ กรมวิทย์ฯ เตรียมความพร้อมบุคลากรปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุลระดับ 3 รองรับการตรวจเชื้อก่อโรคร้ายแรง เปิดใจนักระบาดวิทยา สู่ภัยโควิด (ตอนที่ 2) กรมวิทย์ฯ ประสานเครือข่ายปรับปรุงข้อกำหนดมาตรฐานการควบคุมคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอ กรมวิทย์ฯ มทร.อีสาน และ มหิดล ร่วมพัฒนาปัญญาประดิษฐ์

การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้มีเรื่องของ พิษจากนอนนิ่งและผีเสื้อ และ เรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ให้ความมั่นใจ วัคซีนโควิด 19
ที่นำเข้าประเทศมีคุณภาพ
และความปลอดภัย
ได้มาตรฐานทุกรุ่น

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า วัคซีนโควิด 19 ที่ผ่านการขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และมีการนำเข้ามาใช้ในประเทศไทยแล้วในขณะนี้มียี่ห้อ 2 ยี่ห้อ คือ วัคซีนโคโรนาแวค (CoronaVac) ของบริษัทซิโนแวค ประเทศจีน และวัคซีนแอสตราเซนเนกา (AstraZeneca) ของบริษัทแอสตราเซนเนกา โดยที่ผ่านมามีข่าวเกี่ยวกับผลข้างเคียงหลังการฉีดวัคซีนเผยแพร่ตามสื่อต่างๆ สร้างความกังวลและความกลัวต่อประชาชน ทำให้ไม่กล้าฉีดวัคซีน นั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ขอให้ประชาชนทุกคนมั่นใจ วัคซีนทั้ง 2 ยี่ห้อ มีคุณภาพและความปลอดภัยเป็นไปตามมาตรฐานข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์ โดยวัคซีนจากทั้ง 2 บริษัทได้ผ่านการขึ้นทะเบียนกับ อย. ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในห้องปฏิบัติการ และรับรองรุ่นการผลิตแล้วทุกรุ่น ซึ่งที่ผ่านมามีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สถาบันชีววัตถุ ได้มีการรับรองวัคซีนโคโรนาแวค จำนวน 7 รุ่นการผลิต และวัคซีนแอสตราเซนเนกา จำนวน 1 รุ่นการผลิต

“สำหรับกรณีการเกิดอาการข้างเคียงและสงสัยการปนเปื้อนของวัคซีนนั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ทำการทดสอบมากกว่า 10 รายการในทุกรุ่นการผลิตที่ผ่านมา รวมถึงการทดสอบความปราศจากเชื้อและการทดสอบความเป็นพิษในสัตว์ทดลอง การตรวจปริมาณโปรตีนของเซลล์ที่ใช้ในการผลิตวัคซีนให้ผลผ่านเกณฑ์ ดังนั้นโอกาสปนเปื้อนเฉพาะรุ่นการผลิตหรือเฉพาะบางขวดนั้นแทบไม่มีเลย จึงขอเชิญชวนให้ทุกคนไปรับการฉีดวัคซีนตามที่ได้นัดหมายไว้”

สถาบันชีววัตถุ... รายงาน

Coronavirus

เปิดใจนักระบาดวิทยา

สู้ภัยโควิด (ตอน 2)

ฉบับนี้เรามาติดตามกัน
ต่อกับหน่วยงานจากกองการแพทย์
จีโนมิกส์และสนับสนุนนวัตกรรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่ง
มีบทบาทสำคัญในการกักขัง
โควิดครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ดร.นวลจันทร์ วิจักขณ์จินดา นักวิทยาศาสตร์การแพทย์เชี่ยวชาญ (ภูมิคุ้มกันวิทยา) ปัจจุบันเป็นรักษาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (ภูมิคุ้มกันวิทยา) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เล่าให้ฟังถึงการทำงานของห้องปฏิบัติการกองการแพทย์จีโนมิกส์และสนับสนุนนวัตกรรม (จสน.) ในภารกิจพิชิตโควิดว่า ตั้งแต่การระบาดระยะที่ 1 ที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข (สวส.) มีภาระงานตรวจจำนวนมากและมีการปิดห้องปฏิบัติการเพื่อทำความสะอาด ขณะที่ตัวอย่างส่งให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์นั้นก็มืออย่างต่อเนื่อง ทีมห้องปฏิบัติการของ จสน. จึงได้รับตรวจตัวอย่างด้วยเทคนิค real-time RT-PCR เพราะมีเครื่องมือที่สามารถใช้ตรวจได้ แต่ต้องจัดสรรพื้นที่ห้องแล็บที่มีการป้องกันการติดเชื้อให้เหมาะสมกับงานนี้ เพื่อสนับสนุนงานของกรมฯ ให้เดินต่อไปได้ โดยก่อนเปิดตรวจได้ผ่านการประเมินห้องปฏิบัติการจาก สวส. พร้อมกันนั้นยังได้พัฒนาวิธีการ/กระบวนการตรวจการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มประชากรกลุ่มเสี่ยง และสถานที่เสี่ยง (Sentinel Surveillance) รวมถึงการพัฒนาวิธีการตรวจโควิดด้วยตัวอย่างน้ำลาย ที่สามารถตรวจตัวอย่างได้ทีเดียวครั้งละจำนวนมากๆ อีกด้วย

“ประมาณเดือนเมษายน-พฤษภาคม ปี 2563 รายงานผู้ติดเชื้อในไทยมีประมาณ 3,000 ราย แล้วสถานการณ์ก็นิ่งมาๆ ทำให้เกิดเป็นข้อสงสัยของประชาชนในประเทศว่าบ้านเรามี case แคนี่จริงหรือมีการปกปิดตัวเลข หรือว่ามีการตรวจน้อยเกินไปหรือเปล่าเลยเกิดเป็นโครงการสำรวจในประชากรกลุ่มเสี่ยงและสถานที่เสี่ยง ซึ่งเป็นโครงการสำรวจเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสสัมผัสกับคนจำนวนมาก เช่น กลุ่มแรงงานต่างด้าว กลุ่มพ่อค้าแม่ค้า กลุ่มผู้ขับรถรับจ้างและขนส่งสาธารณะ กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ และเนื่องจากช่วงนั้น

ยังเกิดภาวะขาดแคลนชุดเก็บตัวอย่าง Swab สำหรับป้ายกวาดโพรงจมูกและลำคอ รวมทั้งชุดป้องกัน PPE สำหรับเจ้าหน้าที่ เพราะทั่วโลกต่างก็ใช้วิธีการเก็บและตรวจแบบเดียวกัน จากการที่มีรายงานตีพิมพ์จากต่างประเทศว่าสามารถใช้น้ำลายในการตรวจได้ ทางโรงพยาบาลรามาธิบดีได้ทดลองทำแล้วและพบว่าใช้ได้ เราจึงทดลองใช้น้ำลายตรวจ และเนื่องจากตอนนั้นอัตราการพบเชื้อในไทยต่ำมาก น้ำยาอาจไม่พอหากต้องตรวจหลายหมื่นคน จึงนำมาสู่การพัฒนาปรับปรุงการตรวจน้ำลายเป็นแบบรวมตัวอย่าง (Pooled

saliva) ก่อนที่จะตรวจ โดยทำเป็นโครงการนำร่องในเขตสุขภาพที่ 4 และ 5 ก่อน แล้วจึงมีการขยายผลการตรวจน้ำลายแบบรวมนี้ไปดำเนินการในทุกเขตสุขภาพ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ มีการตรวจตัวอย่างรวมทั้งสิ้นประมาณ 80,000 ตัวอย่าง พบผลบวกเพียง 2 ตัวอย่าง ข้อมูลนี้ช่วยสนับสนุนข้อเท็จจริงที่ว่าประเทศไทยมีการระบาดในอัตราที่ต่ำมาก ทำให้ได้ข้อมูลเชิงระบาดที่มีความสำคัญต่อการวางมาตรการควบคุมโรคต่อไป” ดร.นวลจันทร์ กล่าว

ดร.นวลจันทร์ วิจักขณ์จินดา

ตัวอย่างชนิดป้ายโพรงจมูกและคอ ป้ายเสริจปักก็จุ่มในน้ำยาเก็บตัวอย่าง (VTM : Viral Transport Media) ซึ่งมียาปฏิชีวนะที่ช่วยยับยั้งแบคทีเรีย และช่วยรักษาตัวอย่างไม่ให้เน่าเสีย แต่น้ำลาย ไม่มีการเติมน้ำยาใด ๆ หลังจากบ้วนออกมา มันจะบุดด้วยตัวมันเอง เพราะแบคทีเรียที่อยู่ในช่องปาก ดังนั้นต้องส่งน้ำลายมาถึงห้องแล็บภายใน 24 ชั่วโมง ต้องมีความสมดุลระหว่างจำนวนตัวอย่างที่เก็บกับจำนวนตรวจที่ศักยภาพแล็บทำได้ บางวันที่ตัวอย่างมากกว่า 1,500 ตัวอย่าง และส่งถึงตอนเย็นหรือค่ำก็ต้องพยายามตรวจให้เร็วที่สุด ซึ่งถือเป็นภาวะกดดันอย่างหนึ่ง นื่องๆ ในทีมต้องมาขึ้นเวรและออกผลให้ทัน ตอนนั้นทำงานกันหนักมากตี 2-3 หรือถึงเช้าอีกวัน แต่ทุกคนก็สู้ ในฐานะที่เป็นหัวหน้าแล็บจึงต้องมีการวางแผนการทำงาน จัดระบบโดยประชุมทีม ซึ่งมีน้องๆ ของ จสน. และสถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ (สขพ.) ที่ทำงานอยู่ที่ตี 10 มาร่วมด้วยช่วยกัน หาหัวหน้าทีม จัดแบ่งงานทั้งงานแล็บ งานลงข้อมูล/ออกผล งานสนับสนุนที่ต้องเตรียมและจัดวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งให้มีผู้ประสานงานกับหน่วยส่งตัวอย่าง เช่น สสจ. กรมควบคุมโรค สำนักอนามัย-กทม. และหน่วยงานอื่นๆ ที่ต้องการสำรวจการติดเชื้อในกลุ่มบุคลากรที่สำคัญ ทุกคนยังคงต้องทำงานในหน้าที่เดิมด้วย จึงต้องจัดเวลาการทำงานให้สามารถทำงานส่วนที่ต้องรับผิดชอบของหน่วยและงานตรวจโควิดให้ได้ทั้งสองงาน ซึ่งต้องขอบคุณน้องๆ ทุกคนที่เต็มใจกับการทำงาน ทำงานไปสักระยะก็มีการคุยกันเพื่อปรับระบบในส่วนที่ยังติดขัด พอทุกอย่างอยู่ตัว เราก็ทำได้ไม่ยาก ขั้นตอนที่สำคัญและใช้เวลามากคือการ unpack ตัวอย่างน้ำลายที่อยู่ในกระปุกที่ใส่ซ้อนในถุงพลาสติกหลายชั้น ต้องแกะกระปุกออกมาด้วยความระมัดระวังเรื่องการติดเชื้อ ตอนแรกๆ นื่องๆ อาจรู้สึกกังวลใจอยู่บ้าง แต่ก็ยากกับเขาเสมอว่าขอให้ยึดหลัก 3 สิ่งคือ ทำแล็บแล้ว ตัวเองไม่ติดเชื้อ เพื่อนไม่ติดเชื้อและไม่นำเชื้อกระจายออกมาสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก หากทำได้ทั้ง 3 สิ่งนี้ โอกาสที่จะติดเชื้อแพร่เชื่อนั้นก็แทบจะไม่มีเลย” ดร.นวลจันทร์ กล่าวและว่า อย่างไรก็ตามการทำงานที่ผ่านมานั้น ถือเป็นความรู้อีกทั้งภูมิใจและท้าทาย ที่ต้องตอบโจทย์ให้กับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้

ภารกิจที่สำคัญของ ดร.นวลจันทร์ และทีมงาน จสน. มีงานวิจัยที่ดำเนินการสำเร็จไปแล้ว และอยู่ระหว่างการศึกษามากมายขึ้น ดร.นวลจันทร์บอกว่า การพัฒนาชุดนํ้ายาตรวจเป็นเรื่องเร่งด่วนที่สุด เนื่องจากทราบดีถึงปริมาณความต้องการที่อาจขาดแคลนเมื่อใดก็ได้ สวส. มีการทำงานร่วมกับบริษัท สยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด ในการพัฒนาและผลิตชุดตรวจเชื้อไวรัสโควิด 19 แบบ real-time RT-PCR ได้ทำหน้าที่ที่ปรึกษาให้คำแนะนำในเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพ ความไว ความจำเพาะของชุดตรวจดังกล่าว และ จสน.เองก็ได้พัฒนาปรับปรุงวิธีการตรวจโดยใช้นํ้ายาอื่นเพื่อสำรองการใช้งาน นอกจากนี้ยังมีงานศึกษาวิจัยร่วมกับทีมวิจัยจาก รพ. ศิริราช ในการตรวจวัดปริมาณไวรัสในตัวอย่างน้ำลายผู้ป่วยเพื่อติดตามการรักษา และการศึกษาระดับภูมิคุ้มกันและปัจจัยพันธุศาสตร์ของผู้ติดเชื้อโควิดที่บางคนติดเชื้อ บางคนไม่ติดเชื้อ บางคนมีภูมิตอบสนอง หรือบางคนไม่มี ตรงนี้จะมีผลเกี่ยวข้องกับพันธุกรรมหรือไม่ เป็นต้น

การทำงานภายใต้สถานการณ์โควิด ที่มีจำนวนตัวอย่างส่งตรวจเป็นจำนวนมาก แม้จะทำให้ ดร.นวลจันทร์ และทีมงานรู้สึกกดดันอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ใช่ว่าเป็นสิ่งที่รับมือไม่ได้

“ในฐานะนักวิชาการ เราว่าน้ำลายใช้ตรวจแทนได้โดยเฉพาะในกรณีสำรวจการระบาด ไม่จำเป็นต้องกวาดล้างจมูก แต่ก็รู้ข้อจำกัด การตรวจเช่นกันว่าน้ำลายมีสารที่ทำลาย RNA ของไวรัสอยู่มาก นอกจากนี้

สำนักงานเลขานุการกรม...รายงาน

แถลงข่าว ฟ้าทะลายโจรสมุนไพรไทยร่วมต้านภัยโควิด 19

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในพิธีมอบยาสมุนไพรฟ้าทะลายโจรเพื่อนำไปใช้สำหรับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้กับผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขและสาธารณสุขนิเทศก์ในพื้นที่ระบอบทุกจังหวัด และการแถลงข่าวฟ้าทะลายโจรสมุนไพรไทยร่วมต้านภัยโควิด 19 โดยมี นางศิริวรรณ ชัยสมบุญพันธ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมแถลงในประเด็น ฟ้าทะลายโจรกับความปลอดภัย และประสิทธิภาพในการนำไปใช้ในผู้ป่วยโควิด 19 ณ บริเวณโถงอาคาร 3 ชั้น 1 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2564

ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตรวจเยี่ยมและรับฟังการดำเนินงานของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด โดยมี นายวิชัย ปราสาททอง ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น ให้การต้อนรับ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2564

อบรมผู้ตรวจประเมินตามมาตรฐานคุณภาพระบบตรวจสอบสารพิษตกค้างในผักสด ผลไม้สด

สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ จัดโครงการอบรมผู้ตรวจประเมินตามมาตรฐานคุณภาพระบบตรวจสอบสารพิษตกค้างในผักสด ผลไม้สด มาตรฐานคุณภาพระบบตรวจสอบสารพิษปนเปื้อนในอาหารและมาตรฐานระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการด้านอาหารและยา เพื่อส่งเสริมยุทธศาสตร์ชาติด้านอาหารปลอดภัยแห่งชาติ และสอดคล้อง

กับภารกิจหลักของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (DMSc 4.0) ด้านการพัฒนานวัตกรรม ห้องปฏิบัติการอ้างอิง และการคุ้มครองผู้บริโภค โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการเป็นผู้ตรวจประเมินด้านข้อกำหนดและเงื่อนไขของการรับรองบรรยายออนไลน์ให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมอบรมผ่านแอปพลิเคชัน Zoom ณ ห้องประชุม 801 ชั้น 8 อาคาร 8 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 20 เมษายน พ.ศ.2564

ตรวจเยี่ยมระบบการรายงานผล และระบบส่งต่อผู้ป่วยของห้องปฏิบัติการเอกชน

นายแพทย์บัลลังก์ อุปพงษ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย ดร.ภัทรวีร์ สร้อยสังวาลย์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ และคณะตรวจเยี่ยมระบบการรายงานผล และระบบส่งต่อผู้ป่วยโรคโควิด 19 ของห้องปฏิบัติการเอกชน 3 แห่ง ได้แก่ บริษัท โปรเฟสชั่นแนล ลาราทอรี แมเนจเม้นท์ คอร์ป จำกัด, บริษัท เมดิคอลไลน์ แล็บ จำกัด, บริษัท หวนจีอิน เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเครือข่ายตรวจ SARS-CoV-2 ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเป็นการตรวจประเมินพร้อมเยี่ยมชมร่วมกันจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ วันที่ 23 เมษายน พ.ศ.2564

ตรวจประเมินพร้อมเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการเครือข่ายเอกชน

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยนายแพทย์ธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ นายแพทย์บัลลังก์ อุปพงษ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดร.ภัทรวีร์ สร้อยสังวาลย์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ และคณะตรวจเยี่ยมระบบการรายงานผล และระบบส่งต่อผู้ป่วยโควิด 19 ของห้องปฏิบัติการ บริษัท พีซีที ลาบอราเตอร์ เซอร์วิส คลินิกเทคนิคการแพทย์ ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเครือข่ายตรวจ SARS-CoV-2 ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเป็นการตรวจประเมินพร้อมเยี่ยมชมร่วมกันจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ วันที่ 23 เมษายน พ.ศ.2564

เครือข่ายตรวจ SAR-CoV-2 ภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปีการสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ.2564

ประชุมหารือเรื่องน้ำยาตรวจวินิจฉัยโรคโควิด 19

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานการประชุมหารือเรื่องน้ำยาตรวจวินิจฉัยโรคโควิด 19 เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการ stock น้ำยาในประเทศ โดยมีผู้บริหารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และผู้แทนห้องปฏิบัติการ

สนับสนุนรถโมบายเก็บตัวอย่างและรถตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ลงพื้นที่เปิดศูนย์แรกรับและส่งต่อผู้ป่วยโควิด 19 กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์สนับสนุนรถโมบายเก็บตัวอย่างและรถตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ Mobile realtime RT PCR พร้อมเจ้าหน้าที่ตรวจคัดกรองเชิงรุกผู้ติดเชื้อ COVID 19 ได้ในจุดเดียว เพื่อเร่งรัดการควบคุมโรคโดยเร็ว ณ อาคารกีฬาเนิมิบุตร กรุงเทพฯ วันที่ 29 เมษายน พ.ศ.2564

เก็บตัวอย่างนักฟุตบอลทีมชาติไทย เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

นักฟุตบอลหญิงและนักฟุตบอลชายทีมชาติไทย พร้อมด้วยสต๊าฟโค้ช รวมทั้งบุคลากรฟุตบอลอาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าเก็บตัวอย่างสารคัดหลั่งจากระบบทางเดินหายใจ ผ่านรถโมบายกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อตรวจหาเชื้อโควิด 19 โดยเป็นไปตามมาตรการผ่อนปรนกิจการและกิจกรรมด้านการกีฬาเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ภายใต้ความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสมาคมกีฬาฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2564

ประชุมการตรวจประเมินเพื่ออริบอง OECD GLP

นายแพทย์พิเชฐ บุญฤดี รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานการประชุมการตรวจประเมินเพื่อขอรับรอง OECD GLP โดยมีคณะทำงานและผู้แทนจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ สถาบันวิจัยสมุนไพรมหาวิทยาลัยมหิดล และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปีการสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2564

กรมวิทย์ฯ ประสานเครือข่าย ปรับปรุงข้อกำหนดมาตรฐาน การควบคุมคุณภาพ เครื่องเอ็มอาร์ไอ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ปรับปรุงข้อกำหนดการควบคุมคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอใหม่ เพื่อให้การทำงานของเครื่องมีความถูกต้องเหมาะสมและความปลอดภัยในการใช้งานสำหรับผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชนทั่วไป

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอ (Magnetic Resonance Imaging : MRI) เพื่อให้การทำงานของเครื่องมีความถูกต้องเหมาะสมและความปลอดภัยในการใช้งาน สำหรับผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชนทั่วไป เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ.2558 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้จัดทำข้อกำหนดการควบคุมคุณภาพมาตรฐานเครื่องเอ็มอาร์ไอ ซึ่งได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และหน่วยงานจากภายนอก ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงพยาบาลราชวิถี กองวิศวกรรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข และบริษัทเอกชน ร่วมจัดทำข้อกำหนดการควบคุมคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอขึ้นเพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอ สำหรับประเทศไทย ที่มีอัตราการใช้งานเครื่องเอ็มอาร์ไอเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันมีความเหมาะสมกับสภาพของเครื่องเอ็มอาร์ไอที่มีอยู่ในประเทศไทย และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล (American College of Radiology : ACR, International Electrotechnical Commission : IEC)

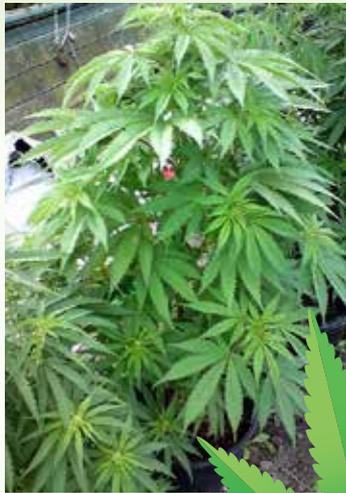
ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 จึงได้มีการปรับปรุงข้อกำหนดการควบคุมคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอใหม่ โดยประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อให้สอดคล้องกับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอตามมาตรฐานสากลที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องเอ็มอาร์ไอประจำปี (Annual test) และความปลอดภัยจากการใช้งานเครื่องเอ็มอาร์ไอ สำหรับเครื่องเอ็มอาร์ไอที่ใช้ร่วมในการตรวจชิ้นเนื้อ (biopsy) และใช้ในรังสีรักษา (therapy) จะไม่ได้ระบุไว้ในข้อกำหนดนี้

สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์...รายงาน

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร และภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พัฒนากัญชาพันธุ์ไทย 4 พันธุ์ คือ กัญชาพันธุ์หางกระรอกภูพานเอสที 1 กัญชาพันธุ์หางเสือสกลนครทีที 1 กัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านขาวดับเบิลยูเอ 1 และกัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านแดงอาร์ดี 1 การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษารอบคลุมทั้งลักษณะทางด้านพฤกษศาสตร์ (phenotype) ด้านเคมี (chemical profile) และข้อมูลสารพันธุกรรม (genetic profile) ซึ่งพบว่ากัญชาไทยแต่ละพันธุ์มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของตน ใบ ช่อดอก และกลิ่นมีความแตกต่างกัน

กรมวิทย์ฯ มทร.ธัญบุรี และ มหิดล ร่วมพัฒนา กัญชาพันธุ์ไทย

กัญชาพันธุ์หางกระรอกภูพานเอสที 1 มีลักษณะของช่อดอกเป็นพวงคล้ายหางกระรอก มีช่อดอกใหญ่ มีกลิ่นเฉพาะตัวหอมคล้ายมะม่วงสุก และไม่มียกกลิ่นฉุน

กัญชาพันธุ์หางเสือสกลนครทีที 1 มีลักษณะของช่อดอกยาวเป็นพวงยาวคล้ายหางเสือ มีกลิ่นเฉพาะตัวหอมคล้ายเปลือกส้ม และมีกลิ่นฉุนเล็กน้อย

กัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านขาวดับเบิลยูเอ 1 มีลักษณะของช่อดอกเป็นกระจุกแน่นที่ปลายกิ่ง มีช่อดอกจำนวนมาก มีทรงต้นที่เป็นพุ่ม และมีกลิ่นที่เฉพาะตัวหอมคล้ายเปลือกส้มผสมกลิ่นตะไคร้ มีกลิ่นฉุนน้อยกว่าพันธุ์หางเสือสกลนครทีที 1

กัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านแดงอาร์ดี 1 มีช่อดอกจำนวนมาก เช่นเดียวกับพันธุ์ตะนาวศรีก้านขาวดับเบิลยูเอ 1 แต่มีลักษณะพิเศษที่แตกต่าง คือ มีสีแดงที่กิ่ง ก้าน และก้านใบ มีกลิ่นหอมหวานคล้ายกลิ่นผลไม้สุกไม่มียกกลิ่นฉุน

เมื่อเทียบข้อมูลทางด้านสารพันธุกรรมกับฐานข้อมูลของกัญชาทั่วโลก พบว่า กัญชาไทยทั้ง 4 พันธุ์ พบได้เฉพาะถิ่นเท่านั้น ไม่พบได้ทั่วไป และเป็นพันธุ์ที่หายาก ซึ่งกัญชาแต่ละพันธุ์ของไทยมีสารสำคัญในสัดส่วนที่ต่างกัน จึงมีประโยชน์ต่อการบ่งใช้ในการรักษาโรคที่ต่างกัน รวมถึงการได้สารสำคัญคงที่ในการปลูกทำให้ง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ โดยกัญชาทั้งหมดที่กล่าวมาได้ทำการศึกษาด้านเคมีและข้อมูลทางด้านสารพันธุกรรม พบว่า กัญชาพันธุ์ไทยมีลักษณะเด่นถึง 3 แบบ

แบบที่ 1 กัญชาที่ให้สาร THC สูง หรือกัญชา type I ได้แก่ กัญชาพันธุ์หางเสือสกลนครทีที 1 และกัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านขาวดับเบิลยูเอ 1

แบบที่ 2 กัญชาที่ให้สาร THC และ CBD (THC : CBD = 1 : 1) ในสัดส่วนที่เท่ากัน หรือกัญชา type II ได้แก่ กัญชาพันธุ์หางกระรอกภูพานเอสที 1

แบบที่ 3 กัญชาที่ให้สาร CBD สูง หรือกัญชา type III ได้แก่ กัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านแดงอาร์ดี 1

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า “การพัฒนา กัญชาพันธุ์ไทยมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศ ช่วยให้เกษตรกร ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการพัฒนากัญชาพันธุ์ไทยให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก ลดการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศได้ และขณะนี้อยู่ระหว่างขอรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนี้ในปีงบประมาณ 2564 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สถาบันวิจัยสมุนไพร ได้รับใบอนุญาตให้ทำการศึกษาวิจัยการปลูกกัญชา ซึ่งวัตถุประสงค์ที่ได้จะนำมาศึกษาวิจัยแบบครบวงจรทางด้านต่างๆ ได้แก่ พฤกษศาสตร์ พันธุศาสตร์ เคมีเอกลักษณ์ทางเภสัชวิทยาการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช การเตรียมสารสกัดที่มีปริมาณสารสำคัญสูงและควบคุมคุณภาพสารสกัดให้ได้มาตรฐานสากล ทักษะวิทยาของกัญชาทั้งในหลอดทดลองและสัตว์ทดลอง เพื่อเป็นข้อมูลส่งเสริมการใช้กัญชาและประเมินความปลอดภัยของกัญชาเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสารสกัดกัญชา” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สถาบันวิจัยสมุนไพร... รายงาน

เกร็ดความรู้

หม้อทอดไร้น้ำมัน

เป็นการปรุงอาหารสุขภาพจริงหรือไม่?

ความเสี่ยง

เสี่ยงได้

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

หม้อทอดไร้น้ำมันทำงานอย่างไร

หม้อทอดไร้น้ำมันจะเปลี่ยนแปลงพลังงานไฟฟ้าเป็นความร้อน โดยการปาลมร้อนเข้าไปรอบ ๆ อาหาร เพื่อให้อาหารสุกและกรอบคล้ายการทอดน้ำมัน

ประโยชน์ของการใช้หม้อทอดไร้น้ำมัน

1. อาหารที่ปรุงโดยหม้อทอดไร้น้ำมันจะมีปริมาณของไขมันลดลง โดยจะรีดไขมันส่วนเกินออกด้วยลมร้อนทำให้ผิวด้านนอกของอาหารแห้งกรอบ ช่วยในการลดหรือควบคุมน้ำหนัก
2. ทำให้อาหารเหลืองกรอบน่ารับประทานเหมือนทอดในน้ำมันจริง ๆ
3. ใช้อุ่นอาหารให้น่ารับประทานเหมือนใหม่

กระบวนการปรุงอาหารในชีวิตประจำวัน

อบ

ทอด

ปิ้ง

ย่าง

ข้อควรระวัง ในการปรุงอาหารด้วยความร้อนสูง

อุปกรณ์ชนิดใดก็ตามที่ใช้ในกระบวนการปรุงอาหารด้วยอุณหภูมิสูงเป็นเวลานาน อาจก่อให้เกิดสารก่อมะเร็งบางชนิดปนเปื้อนสู่อาหารได้เช่นเดียวกัน เช่น การปิ้งย่างเนื้อสัตว์ที่ไหม้เกรียม การอบหรือการทอด เป็นต้น สารก่อมะเร็งที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น สาร acrylamide จากการปรุงอาหารที่มาจากพืชที่มีคาร์โบไฮเดรตสูง หรือสารกลุ่ม polycyclic aromatic hydrocarbons และสารกลุ่ม heterocyclic amines ที่เกิดจากการปรุงอาหารประเภทเนื้อสัตว์

คำแนะนำ สำหรับผู้บริโภค

แนะนำให้ไม่ควรมีเนื้อสัตว์ที่ อบ ทอด ปิ้ง ย่างจนไหม้เกรียม และควรล้างอุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้ เพื่อป้องกันการไหม้ของเศษน้ำมัน เศษอาหาร จนเกิดสารปนเปื้อนในการปรุงอาหารครั้งถัดไป ควรบริโภคอาหารที่ปรุงสุกด้วยความร้อนปานกลาง และใช้เวลาสั้น ๆ เพื่อรักษาคุณค่าทางอาหาร และบริโภคอาหารที่หลากหลาย โดยใช้วิธีการต้มหรือนึ่ง รวมทั้งรับประทานอาหารประเภทผักและผลไม้ให้มากขึ้นจะช่วยเสริมร่างกายได้รับสารอาหารครบถ้วน

@food_safety

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

www.bqsf.dm.sc.moph.go.th

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

ข้อควรระวัง การดูแลรักษา และ การทำควมสะอาดเครื่องวัดความดันโลหิต

เนื่องจากเครื่องวัดความดันโลหิตมีส่วนประกอบที่ต้องการความแม่นยำผู้ใช้จึงควรดูแลรักษา ดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการเก็บเครื่องวัดความดันไว้ในสภาพแวดล้อม ดังต่อไปนี้
 - มีความชื้นสูง - มีฝุ่นละออง - มีแสงแดดส่องถึงโดยตรง
2. หลีกเลี่ยงแรงกระแทก และอย่าวางวัตถุที่มีน้ำหนักมาก ทับลงบนเครื่อง
3. ทำความสะอาดตัวเครื่องด้วยผ้าชุบน้ำ หรือน้ำผสมน้ำยาทำความสะอาดเจือจาง แล้วเช็ดให้แห้ง ห้ามใช้น้ำมันก๊าด ทินเนอร์ทำความสะอาดเครื่อง
4. เครื่องวัดความดันโลหิตแบบข้อมือ อย่าบีบลมเข้าหากไม่ได้สวมปลอกเข้ากับข้อมือ และอย่าพยายามดึง ยึด หรือ บิดปลอกพันข้อมือ
5. หลีกเลี่ยงการสัมผัสของมีคม
6. อย่าแกะ ถอด แยกส่วนประกอบ ซ่อมหรือปรับแต่งเครื่องเอง
7. ควรถอดแบตเตอรี่ออก เมื่อไม่ได้ใช้งานเป็นเวลานาน
8. เก็บเครื่องให้ห่างจากมือเด็ก

เครื่องวัดความดันโลหิต ควรได้รับการทดสอบคุณภาพความถูกต้องของผลการวัด
ข้อมูลจาก หนังสือวัดความดันอย่างมั่นใจ

ลุ้นรับ
รางวัล

ฉบับพฤษภาคม พ.ศ.2564

รายชื่อผู้โชคดี

คุณวราภรณ์ กิตติโชติพาณิชย์
คุณสามล ทศนบรรจง
คุณณิศรา สุวรรณมาโจ
คุณประพัฒน์ ลากเจริญกิจ
คุณนิตยา เพียรทรัพย์

คำถาม พืชของหนอนบุงอยู่บริเวณใด

กรุณาส่งคำตอบ

พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือทางอีเมล prdmsc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามาที่กล่องข้อความในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ลุ้นรับรางวัล

หน้ากากผ้า จำนวน 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2564) ประกาศรายชื่อผู้โชคดีในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฉบับเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2564

เฉลยคำตอบ

และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนเมษายน พ.ศ.2564 (กระเป่าผ้า 20 ใบ)

คำถาม

หากได้รับพืชจากต้นยางโหรา จะมีอาการอย่างไร

ตอบ

หากสัมผัสจะทำให้เกิดการระคายเคือง เป็น ผื่น คัน ปวดแสบปวดร้อน ต่อมาจะอักเสบ บวมและพองเป็นตุ่มน้ำใส หากรับประทานส่วนของพืชที่มียาง จะทำให้เสียงแหบ น้ำลายไหล อาเจียน แสบร้อน ปวดแสบและคลื่นอาหารลำบาก จะทำให้เกิดการระคายเคืองระบบทางเดินอาหาร

คุณปภาวดี สุฉันทบุตร

คุณปัทมา เปล่งใส

คุณโลมไสล วงศ์จันทา

คุณถ้วนโซเฟีย วาจิ

คุณจุฬายาณี แก้วบัวรมย์

คุณโชติวรรณ พรทุม

คุณอาทิตย์ นุกุลธรรม

คุณฐิติมา ชนะวงศ์ษา

คุณจิตติมา ปานทน

คุณฐิตาภรณ์ ภูติภินโยวัฒน์

ระวัง!

พิษจากหนอนบึ้ง และผีเสื้อ

จากข่าวที่มีหนอนผีเสื้อจำนวนมากไปอาศัย
อยู่ตามสถานที่ต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ศาลากลางนั้น
พบว่าเป็นหนอนผีเสื้อ และตัวผีเสื้อกลางวัน ซึ่งจะไม่เป็นอันตรายต่อ
คนทั่วไปที่ไม่มีอาการแพ้ อย่างไรก็ตาม มีหนอนผีเสื้อและผีเสื้ออีกหลายชนิด
ที่อาจทำอันตรายต่อมนุษย์ ซึ่งได้แก่ กลุ่มของผีเสื้อกลางคืน ซึ่งทั้งตัวอ่อนที่เป็นตัวหนอน
ที่เรียกว่า หนอนบึ้งหรือหนอนร่าน รวมทั้งตัวผีเสื้อกลางคืนจะมีขนและเกล็ดปกคลุมอยู่ที่ลำตัว

ตัวหนอนบึ้งมีสีสันสดใส ลำตัวปกคลุมด้วยขนที่มี
ลักษณะเป็นขนแข็ง หากกินอยู่ตามพืชชนิดต่างๆ และอาศัยกินใบพืช
เหล่านั้นเป็นอาหาร ส่วนตัวผีเสื้อกลางคืนนั้นจะมีสีที่ไม่ฉูดฉาด ลำตัว
อ้วนป้อม ปกคลุมด้วยขนละเอียด ออกหากินในเวลากลางคืน สามารถ
พบได้ทั่วไป โดยตัวผีเสื้อจะมาเล่นไฟตามบ้านเรือนทำให้มีโอกาสสัมผัส
กับมนุษย์

ส่วนที่เป็นพิษของหนอนบึ้งและผีเสื้อกลางคืนคือ ขนหลาย
ชนิดที่อยู่บริเวณลำตัว ซึ่งพบว่ามีสารพิษหลายประเภทที่เป็นอันตราย
กับคน เมื่อไปสัมผัสถูกขนพิษเหล่านี้ จะทำให้เกิดอาการแสบร้อน รวมทั้ง
อาจทำให้เกิดผื่นแพ้ขึ้นที่ผิวหนัง มีอาการ บวม ชา นอกจากนี้ พิษ
ยังสามารถแพร่เข้าสู่ร่างกายไปยังอวัยวะที่อยู่ใกล้เคียงได้ เช่น ที่ต่อมน้ำ
เหลือง ทำให้เกิดอาการอักเสบบวม และหากขนพิษเหล่านี้สัมผัสกับเยื่อ
เมือก ระบบทางเดินหายใจส่วนต้น ตลอดจนถึงลูกนัยน์ตา จะทำให้เกิด
อาการรุนแรงมากขึ้น โดยหากเกิดขึ้นในเด็กอาจทำให้ตาบอดได้ และ

สำหรับผู้ที่มีอาการแพ้มากอาจมีอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ชา
เป็นอัมพาต จนถึงกับช็อค

การป้องกัน ตัวหนอนและตัวผีเสื้อไม่ได้ทำอันตรายกับคน
โดยตรง การได้รับพิษจะเกิดจากการสัมผัสโดนตัวแมลงและขนพิษโดย
บังเอิญ ดังนั้นควรมีความระมัดระวังไม่เข้าไปสัมผัสกับแมลงใน
รวมทั้งไม่เข้าไปใกล้เนื่องจากขนพิษอาจปลิวมาถูกผิวหนังของเราได้

การรักษาเบื้องต้น ทำได้โดยการดึงเอาขนพิษออกจากผิวหนัง
ด้วยเทปกาว ใช้น้ำแข็งประคบบริเวณที่ถูกขนพิษ รักษาความสะอาด ทา
ด้วยแอมโมเนียหรือครีมประเภทรักษาอาการแสบร้อน ใ้กินยาแก้แพ้
และยาระงับอาการปวด ในรายที่มีอาการแพ้รุนแรงให้รีบไปพบแพทย์
ในทันที

ข้อมูลจาก...สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

ค้นหา รายชื่อห้องปฏิบัติการ เครื่อง่ายตรง SARS-CoV-2

ที่ผ่านการทดสอบความชำนาญทางห้องปฏิบัติการ จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ที่
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
f.w.dmscsmartilifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ
อภิสิทธิ์ เหมะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัฏ อินทริ้ง, พีรยุทธ คันทะชฎู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุนันทา สุขสุมิตร,
สุวรรณ โพธิ์มา, กิตติพร อิงคินันท์, เพชรนภา ด้วงจาด